

✓ Checklista

innan du vittnar vid en rättegång

Gå i förväg igenom alla fakta med dig själv

Försök att återkalla hela händelsen i ditt minne. Hur såg det ut? Vad hände? Var befann du dig? Grunda inga uppgifter på vad andra människor sagt till dig efteråt. Lita bara på ditt eget minne!

Tala sanning

Detta är det viktigaste av allt. När man står under ed är det straffbart att ljuga eller undanhålla viktiga uppgifter.

Lyssna noga på frågorna

Var säker på att du har uppfattat frågan rätt innan du ger ditt svar. Om du inte förstår frågan ordentligt måste du be om ett klarläggande.

Svara på allt du kan

Av eden framgår att vittnet ska säga "hela sanningen och inget förtiga". Men om du får en fråga som ligger utanför ditt kunskapsområde så säg det och försök inte hitta på ett svar.

Uppträd lugnt och bli inte provocerad

Även om du tycker att en fråga är oegentlig eller till och med oförsämd måste du svara på den. Domaren eller någon annan av rättegångsfunktionärerna kommer att ingripa om det går för långt. Tänk på att du kan bli avsiktligt provocerad för att du ska tappa humöret och komma med överdrivna eller felaktiga uppgifter. Det är ett vanligt knep för att få ett vittnesmål att bli mindre trovärdigt i rätten.

Tala tydligt

Var tydlig och tala högt nog så att alla i salen kan uppfatta vad du säger.

Förklara ditt svar om det är nödvändigt

Besvara frågorna så bra du kan med dina egna ord. Om det inte räcker med ja eller nej får du naturligtvis utveckla svaret. Undvik att använda svåra fackuttryck eller begrepp som inte är kända utanför räddningstjänstbranschen, men om du ändå måste så försök förklara dem på ett enkelt sätt.

Undvik utsvävningar och svävande svar

Som vittne förväntas du bara svara på frågor. Undvik att på eget initiativ ge ovidkommande information eller upplysningar som ingen har bett om. Och håll inne med dina personliga teorier såvida du inte får en direkt fråga om vad du tycker eller tror.

Undvik utantillramsor och nedskrivna svar

Det är tillåtet för ett vittne att använda anteckningar som gjordes i anslutning till händelsen som stöd för minnet: insatsrapport, klockslag, styrkebesked etc. Men läs inte innantill.

Gör dig inte lustig

En domstolsförhandling är en allvarlig sak och man bör undvika skämt och skratt. Tänk också på hur du uppför dig utanför rättegångssalen vid pauser.

Diskutera inte målet

Ett vittne bör inte diskutera saker som rör målet under raster och måltidsuppehåll. Tänk framför allt på att en advokat inte har någon tystnadsplikt mot sin klient utan tvärt om har skyldighet att hjälpa denne på alla sätt.

Räddningstjänsten Storgöteborg © 2012 Grafik form: Rickard Öresgren

Att vittna vid en rättegång

Information för medarbetare inom Räddningstjänsten som har blivit kallad som vittne till en rättegång

Postadress
Box 5204
402 24 Göteborg

www.rsgbg.se

Besöksadress
Åvägen 2

e-post: raddningstjansten@rsgbg.se

Telefon, vx: 031-335 26 00
Fax: 031-335 27 60

Att vittna vid en rättegång

Som personal inom Räddningstjänsten kan du bli kallad att vittna vid en rättegång med anledning av iakttagelser du gjort vid en räddningsinsats. Denna folder ger svar på frågor som kan dyka upp inför ditt framträdande i rätten och ger goda råd om vad du bör tänka på innan och under ditt framträdande.

Närmare 100 000 människor vittnar i domstol varje år. Vittnar gör man för att hjälpa domstolen att döma rätt – inte för att sätta fast eller skydda någon. Domstolen vill bara att du kommer och berättar vad du vet. Det du känner till kan vara viktigare än du tror och ha stor betydelse för domstolens beslut.

Om du aldrig varit med om en rättegångsförhandling så kan du känna osäkerhet och kanske obehag inför ditt framträdande. Ta gärna kontakt med kamratstödsgruppen eller din närmaste chef innan ditt framträdande. Du kan

också be någon kollega, t.ex. från kamratstödsgruppen, att följa med som stöd när du ska vittna. Om du av någon anledning känner dig hotad av någon som kommer att befinna sig i rättssalen ska du kontakta domstolen och berätta detta i god tid. Domstolen kan då bestämma att denne inte får närvara när du vittnar.

En kallelse om att infinna sig som vittne är personlig och kan inte överlåtas på någon annan som var närvarande vid händelsen. Att vittna är en samhällsplikt och om du uteblir kan du bli skyldig att betala vite. Kontakta din närmaste chef för att omplanera arbetstiden så att du kan medverka i rättegångsförhandlingen på utsatt tid. På domstolsverkets hemsida finns information om vilka skäl som är giltiga för att inte närvara vid en rättegång och hur du ska gå tillväga då.

Din medverkan i en rättegång görs i tjänsten och även om du representerar dig själv så är du samtidigt en representant för RSG. När du vittnar ska du därför ha uniform.

Så här går det till ...

Var på domstolen i god tid. Väl där väntar du utanför rättssalen tills du blir utropad. Avsikten med detta är att du ska lämna din berättelse utan att vara påverkad av vad som tidigare sagts i rättssalen. På vilket sätt du berättar och hur du uttrycker dig har mindre betydelse. De människor du möter i domstolen vet hur det kan vara att vittna för första gången. Huvudsaken är att det du säger är sant och att du verkligen berättar allt du vet.

Innan du vittnar får du i regel avlägga följande ed: "Jag (ditt namn) lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag ska säga hela sanningen och intet

förtiga, tillägga eller förändra." Rättens ordförande läser eden och du får säga efter. Parterna och rätten kan sedan ställa frågor till dig. Det är naturligtvis viktigt att du talar sanning. Den som vittnar under ed och talar osanning kan dömas för mened.

På domstolsverkets hemsida finns en grundlig genomgång av hur en rättegångsförhandling går till. Läs vidare på www.domstol.se

Om du har fler frågor om att vittna, kontakta din närmaste chef eller chef för Olycksutredning & Analys

... och så här ser det ut

